



ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від 30.06.17 № 5055/0/20-17
на № _____ від _____

**Кияницька сільська рада
Кролевецького району
Сумської області**

вул. Центральна, 1, с. Кияниця,
Сумський район, Сумська
область, 42335

Пропозиції щодо удосконалення проектів регуляторних актів

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Кияницької сільської ради Сумського району Сумської області «Про встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб - підприємців» та «Про встановлення ставок земельного податку юридичним та фізичним особам» (далі – Проекти рішень), а також документи, що надані до них листом Кияницької сільської ради Сумського району Сумської області від 26.05.2017 № 02-14/331.

За результатами проведеного аналізу Проектів рішень, експертного висновку з питань планування, бюджету і фінансів, управління комунальною власністю та питань розвитку народногосподарського комплексу щодо їх регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу Проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Щодо проектів рішень в цілому

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Пунктом 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та



перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів.

Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному ПКУ (підпункт 12.3.1. пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

Згідно з підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ, з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору.

У зв'язку з цим, пропонуємо у Проектах рішень визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони вже встановлені.

Щодо проекту рішення «Про встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб - підприємців» (далі – Проект 1)

Проектом 1 планується затвердити ставки єдиного податку, зокрема для першої групи платників єдиного податку у максимальному розмірів – 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року. Разом з цим, звертаємо увагу на відсутність в аналізі регуляторного впливу, наданого до Проекту 1, обґрунтування економічної доцільності розмірів ставок єдиного податку.

Щодо проекту рішення «Про встановлення ставок земельного податку юридичним та фізичним особам» (далі – Проект 2)

1. Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподаткованої земельної ділянки:

- у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр);
- за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

У зв'язку з чим, пропонуємо у Проекті 2 зазначити одиницю виміру оподаткованої площі земельної ділянки в залежності від її місцезнаходження.

2. Підпунктом 1.1 пункту 1 Проекту 2 планується встановити ставки податку за земельні ділянки водного фонду та лісогосподарського призначення у розмірі - 0.05%.

Водночас статтею 273 ПКУ встановлено, що податок за лісові землі справляється як складова рентної плати, що визначається податковим законодавством (пункту 273.1), а ставки податку за один гектар нелісових земель, які надані у встановленому порядку та використовуються для потреб лісового господарства, встановлюються відповідно до статті 274 ПКУ (пункт 273.2).

Таким чином, вказаний підпункт Проекту 2 потребує приведення у відповідність до вимог пункту 273.2 статті 273 ПКУ.

Аналізи регуляторного впливу до Проектів рішень (далі - АРВ)

Надані АРВ не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308, із змінами, внесеними постановою Кабінету

Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі - Методика), яка є обов'язковою для застосування розробниками проектів регуляторних актів.

Так, у розділах АРВ «Визначення проблеми» не наведено жодних даних у числовій формі, які б обґрунтовували наявність проблеми, визначали її масштаб та важливість, не здійснено обґрунтування економічної доцільності встановлення наведених ставок сдиного та земельного податків на території Кияницької сільської ради. В свою чергу, в розділах II АРВ «Цілі державного регулювання» визначені розробником цілі регулювання є абстрактними, зокрема, не мають якісного, кількісного та часового виміру.

Зазначене не відповідає вимогам статті 4 Закону, зокрема, принципу доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

При визначенні альтернативних способів досягнення цілей у розділах III АРВ розробник не зазначив та не порівняв вигоди та витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі. Під час проведення оцінки впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання не наведено жодного розрахунку їх витрат, яких вони зазнають як внаслідок впровадження Проектів рішень (при сплаті місцевих податків), так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

При цьому, розробником не здійснено розрахунків витрат на одного суб'єкта господарювання великого та середнього підприємництва, які виникатимуть внаслідок дії регулювання, що не відповідає вимогам пункту 2 розділу III додатка 1 та додатку 2 до Методики.

У зв'язку з відсутністю всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в результаті прийняття проекту регуляторного акту, розробником не доведено, що існуючі регулювання не вирішують проблему та потребують вдосконалення, а також **не обґрунтовано, що запропоновані розміри ставок, які пропонується затвердити проектом рішення, є найбільш оптимальними для досягнення встановлених цілей.**

Беручи до уваги те, що розробка проектів рішень спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Отже, у зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів у розділах IV АРВ «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимальною

можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Додатково зазначаємо, що при наведені значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємства, які підпадають під дію регулювання, доцільно навести посилання на джерело отримання цих даних.

У розділах V АРВ «Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми» розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання, а саме, які організаційні заходи мають здійснити органи влади для впровадження цих актів, а також яким чином будуть діяти норми проєктів рішень та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторними актами чинності.

При заповненні розділів VI АРВ «Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги» у Тестах малого підприємства не здійснено розрахунків «прямих» витрат суб'єктів малого підприємства на виконання вимог регулювання у зв'язку із сплатою ними податку, як передбачено вимогами пункту 3 додатка 4 Методики.

До того ж, у пунктах I М-Тестів не наведено опис результатів консультацій, що не дає можливість визначити вплив запропонованого регулювання на суб'єктів господарювання.

Крім зазначеного, при обґрунтуванні в АРВ запропонованого строку дії регуляторного акта задекларовано, що строк дії акту необмежений, що не узгоджується з вимогами Бюджетного та Податкового кодексів України, відповідно до яких здійснюється справляння місцевих податків та зборів до місцевих бюджетів (податкові платежі).

Підпунктом 12.3.4. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передусім бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період). В іншому разі норми відповідних рішень застосовуються не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим періодом.

Виходячи із норм пункту 5 статті 2 та частини першої статті 3 Бюджетного кодексу України **бюджетний період** для всіх бюджетів, що складають бюджетну систему України (однією із складових якої є бюджети місцевого самоврядування), становить один календарний рік, що починається 1 січня кожного року і закінчується 31 грудня того ж року.

Таким чином, враховуючи норми Бюджетного та Податкового кодексів України, органи місцевого самоврядування **мають щорічно** переглядати розміри ставок **місцевих податків та зборів**, що справляються в установленому ПКУ порядку. Відповідні ставки будуть діяти лише протягом року, на який прийняті.

Отже, строк дії регуляторних актів становить один рік.

У розділах VIII АРВ «Визначення показників результативності дії регуляторного акта» не визначено такого обов'язкового показника результативності регуляторного акту як розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта, що не відповідає вимогам пункту 10 Методики.

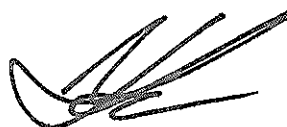
Разом з цим, не наведено прогнозних значень показників результативності регуляторних актів.

В свою чергу, у розділах IX АРВ «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» визначено, що повторне відстеження результативності планується здійснити через 1 рік після набуття чинності регуляторними актами, що не узгоджується з вимогами статті 10 Закону. Враховуючи, що термін дії рішень складас один рік, повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Підсумовуючи вищенаведене, пропонуємо проекти рішень Кияницької сільської ради Сумського району Сумської області «Про встановлення ставок єдиного податку для фізичних осіб - підприємців» та «Про встановлення ставок земельного податку юридичним та фізичним особам» привести у відповідність до вимог чинного законодавства України згідно з наданими пропозиціями, а їх аналізи регуляторного впливу – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування необхідності впровадження даних регуляторних актів та відповідності їх принципам державної регуляторної політики.

Про результати розгляду цього листа просимо проінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України



К. М. Ляпіна